

รูปแบบคำเลียนเสียงธรรมชาติภาษาญี่ปุ่นที่ปรากฏในหนังสือการ์ตูน

Type of Japanese Onomatopoeic Words Appeared in Comic Books

กันต์ อาลัยญาติ และ กมลลา พานิชวิบูลย์

Gun Arlaiyart and Kamala Phanichvibul

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

Faculty of Liberal Arts, Eastern Asia University

Received: February 22, 2019

Revised: May 27, 2019

Accepted: May 28, 2019

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้ ทำขึ้นเพื่อศึกษารูปคำของคำเลียนเสียงธรรมชาติ (擬音語・擬態語) ที่ปรากฏในส่วนคำที่ใช้บรรยายภาพของหนังสือการ์ตูน เพื่อศึกษาว่ารูปคำที่ปรากฏในหนังสือการ์ตูนกับรูปคำที่เป็นแบบแผนของคำเลียนเสียงธรรมชาติที่ต่างกันหรือเหมือนกันอย่างไร โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากหนังสือการ์ตูนที่ปรากฏคำเลียนเสียงธรรมชาติในส่วนการบรรยายภาพประกอบจำนวน 13 เล่ม ผลการวิจัยพบรูปแบบคำเลียนเสียงธรรมชาติโดยได้ตัวอย่างทั้งสิ้น 384 คำ ผลที่ได้คือคำเลียนเสียงธรรมชาติที่ปรากฏในหนังสือการ์ตูนในส่วนของการบรรยายภาพที่มีรูปแบบต่างจากคำเลียนเสียงธรรมชาติทั่วไปแบ่งได้ 18 รูปแบบ

คำสำคัญ: ภาษาญี่ปุ่น, คำเลียนเสียงธรรมชาติ, หนังสือการ์ตูน

Abstract

This research aims to study the type of Japanese onomatopoeic words which appear in Japanese comic books. The purpose of this research is to compare between typical Japanese onomatopoeic words and those appeared in comic books. The data collected from 13 Japanese comic books. The result shows that there are 384 words appeared and can divide into 18 types.

Keywords: Japanese, onomatopoeic words, comic books

บทนำ

คำเลียนเสียงธรรมชาตินั้นเกิดขึ้นมาตั้งแต่สมัยโบราณ โดยในสมัยแรกนั้นมนุษย์ยังไม่รู้จักการใช้ภาษา ก็จะใช้ภาษาใบ้ เช่นการแสดงการเคลื่อนไหวทางอวัยวะ เช่น โบกมือ ชี้นิ้ว สันนิษฐานเป็นต้น ต่อมาก็เป็นการเลียนเพื่อเสียงออกมาตามอารมณ์ความรู้สึก เช่น เมื่อดีใจ เสียใจ เมื่อใช้

เสียงนั้นบ่อยๆ ก็ทำให้เป็นที่เข้าใจใน ซึ่งมูลเหตุของการเกิดภาษานั้นนักภาษาศาสตร์สันนิษฐานว่าเกิดจากการเลียนเสียงแวดล้อมที่ปรากฏขึ้น เช่น เสียงของสัตว์ (กบ กะหว่า จิ้งจก) เสียงของวัตถุ (ตึง ตึง ปัง ครูด ครืด โครม ฉี ป้อง แป้ง กรับ ฉิ่ง ฆ้อง) เสียงธรรมชาติ (เปรี๊ยะ เปรี๊ยะ

ซู ซ่า) เมื่อมนุษย์ได้ยินเสียงเหล่านั้น ก็เกิดเลียนเสียงตาม และก็เป็นภาษาขึ้น (กำชัย ทองหล่อ, 2540) นอกจากนี้ ยังมีผู้กล่าวว่าคำเลียนเสียงธรรมชาตินั้นมนุษย์ใช้อวัยวะ ออกเสียงเลียนเสียงจริงของธรรมชาติ แต่เสียงที่เปล่งออกมา นั้นไม่เหมือนกับเสียงจริง ๆ ที่เกิดขึ้น แต่แม้กระนั้น ก็พอจะรู้ว่าเสียงจริง ๆ นั้น มีลักษณะอย่างไร เช่นเสียงปืน “ปัง” คำว่า ปัง นั้นอาจจะต่างจากเสียงปืนลั่นอยู่บ้าง แต่ให้ความรู้สึกถึงเสียงที่เกิดอย่างฉับพลันรุนแรง และกังวาล (นวรรณ พันธ์ธนา, 2539)

การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติในภาษาญี่ปุ่นมีในชีวิตประจำวัน ทั้งในหนังสือพิมพ์ นิยาย ป้ายโฆษณาต่าง ๆ ซึ่งคำเลียนเสียงธรรมชาตินั้นมีรูปคำที่ตายตัว คือ เป็นคำหนึ่งพยางค์เช่น 「ふ」 「ド」 สองพยางค์ เช่น 「キラ」 「ぺこ」 หรือ มีลักษณะที่ซ้ำคำ เช่น 「ぺらぺら」 「トントン」 แต่มีอยู่ประเภทหนึ่งของการใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติที่มีที่ใช้ มากและต่างไปจากรูปคำที่มีอยู่ทั่วไปตามหนังสือพิมพ์หรือนิยาย เป็นต้น นั่นก็คือคำเลียนเสียงธรรมชาติที่ปรากฏใน หนังสือการ์ตูน ที่ใช้บรรยายภาพว่าภาพนั้น ๆ มีบรรยากาศ หรือมีเสียงอะไรในขณะนั้นอันเป็นลักษณะเฉพาะที่ผู้เขียน จะสื่อสารออกมาจากภาพนั้น ๆ ในการตูนเป็นการสร้าง อรรถรสให้แก่ผู้อ่าน เช่น 「パアアア」 「ザアーツ」 ซึ่งคำเลียนเสียงเหล่านี้มีรูปคำที่ต่างออกไปจากรูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่ปรากฏในสื่อลักษณะอื่น ในงานวิจัยนี้จึงศึกษาถึงรูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่ปรากฏ ในหนังสือการ์ตูน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษารูปคำของคำเลียนเสียงธรรมชาติใน ภาษาญี่ปุ่น
2. เพื่อศึกษารูปคำเลียนเสียงธรรมชาติในภาษา ญี่ปุ่นแบบที่ปรากฏในหนังสือการ์ตูน

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

Tamori & Lawrance (1999) กล่าวว่ารูปแบบ ของเสียงของคำเลียนเสียงธรรมชาติในภาษาญี่ปุ่นนั้น มี

อยู่ด้วยกัน 2 ประเภทใหญ่ คือ

1. คำที่มีเสียงพื้นฐาน 1 โหมด

คำเลียนเสียงธรรมชาติมีเสียงพื้นฐานเพียง 1 โหมดได้ก็จริง แต่ก็จะมีลักษณะที่เพิ่มด้วยเสียงกัก/Q/ หรือเสียง /N/ อยู่ด้วย เช่น

(1) ふ (と) つ (と)

(2) ちゅっ ふっ はっ か
っ きゅっ

ばん ぼん ちょん かん
こん

ซึ่งเสียงเหล่านี้มักใช้เลียนเสียงของคนหรือสัตว์ หรือเสียงต่าง ๆ ในธรรมชาติ นอกจากนี้แล้วยังมีคำที่เพิ่ม เสียงยาวลงไปได้อีก เช่น

(3) がー ぐー ぎゃー ぎ
ゆー かう

เมื่อมีเสียงยาวแล้ว ก็มีที่เพิ่มเสียงกัก/Q/ หรือเสียง/N/ ลงไปตอนท้ายได้อีกด้วย

(4) ばーっ ぷーっ さーっ

ばーん がん ござん

นอกจากนี้เสียงที่มีพื้นฐานจากโหมดเดียวนี้ก็สามารถนำเสียงมาซ้ำกันได้ เช่น

(5) くっくっ きゃっきゃ
きゅっきゅ

ばんばん ぼんぼん かん
かん

がーがー ぎゃーぎゃ
かうかう

2. คำที่มีเสียงพื้นฐานจาก 2 โหมด

มีลักษณะเดียวกันกับโหมดเดียว เช่น

(6) がば ぐい はた ひし
びた

เสียงลักษณะนี้เป็นเสียงแบบโบราณซึ่งในปัจจุบันก็สร้างคำโดยใช้เสียงกัก หรือเพิ่ม 「り」 ลงไป เช่น

(7) ばたっ ばさっ ばらっ
ぐさっ

ばたり ばさり ばらり
ぐさり

เสียงที่ลงท้ายด้วยเสียงกัก กับ 「り」 นั้น สามารถจับเป็นคู่ได้ โดยเกิดจากลักษณะของการละเสียงสระ จากเสียงท้าย 「り」 สระ /i/ นั้นถูกละออกไป เหลือแต่เสียงพยัญชนะ /r/ ทำให้เมื่อมาคู่กับคำช่วย 「と」 ก็จะกลายเป็นเสียงกัก /Q/ ไป นอกจากเสียงกัก และ 「り」 ในข้อ (7) แล้วก็ยังมียังเสียง /N/ อีกเช่น

(8) ばたん ぼとん どきん
ごろん

แต่มีคำอีกส่วนหนึ่งที่มีเสียงกัก และเสียง /N/ แทรกอยู่ตรงกลางระหว่างคำเช่น

(9) どっか はっし すっく
むんず ざんぶ

ซึ่งเป็นรูปในภาษาโบราณที่มักไม่ปรากฏในภาษาปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีอีกประเภทหนึ่งซึ่งมีเสียงกัก หรือเสียง /N/ แทรกอยู่ตรงกลางและยังตามด้วย 「り」 อีก เช่น

(10) ばっさり ばったり が
っくり ぐったり

ぼんやり ふんわり げん
なり こんがり

เสียงที่เกิดจาก 2 โมระนี้ก็ยังยักมีลักษณะของการซ้ำคำอยู่ด้วยเหมือนกัน เช่น

(11) ばさばさ ばたばた こ
ろころ

บางคำเมื่อมีการซ้ำแล้วจะมีการเปลี่ยนเสียงไป เช่น

(12) がさごぞ がたごと か
らころ かさこそ

どたばた むちゃくちゃ
ぺちゃくちゃ うろちょろ

เสียงโมระที่สองจะยังคงเดิมแต่เสียงโมระแรกนั้น จะเปลี่ยนเสียงไป และยังมีคำที่มีการเปลี่ยนเสียงคล้ายๆ กันอีก เช่น

(13) ちらほら ちやほや ど
ぎまぎ のらくら

ซึ่งเป็นการเปลี่ยนของโมระเท่านั้น ตัวอย่างเช่น 「どぎまぎ」 คือไม่มีคำที่เกิดจากการซ้ำคำทั้ง 「*どぎどぎ」 และ 「*まぎまぎ」 ดังนั้น จึงไม่เรียกว่าการซ้ำคำ แต่อย่างไรก็ดีก็ยังมีคำที่ทั้ง สองโมระไม่มีเสียงเดียวกันเลยมารวมกันก็มี เช่น

(14) ぶつくさ ちょこまか
がたびし

นอกจากนี้การซ้ำคำยังทั้งที่แบบมี 「り」 ต่อท้าย CVCVri หรือว่ามีเสียง /N/ CVCVN ก็ยังมีการซ้ำคำได้ เช่น

(15) ばたりばたり ぼどりぼ
どり どぎりどぎり

ばたんばたん ぼとんぼと
ん どぎんどぎん

ซึ่งก็ยังมีเปลี่ยนเสียงได้ด้วย เช่น

(16) がたんご-ton からんこ
ろん かたんことん

がたりことり かたりこと
り ちらりほらり

นอกจากทั้งหมดที่กล่าวไปแล้ว ยังมีรูปแบบที่เป็น ลักษณะพิเศษ เช่น

(17) ほうほけきょう こけこ
っこう すっからかん

すってんこんろり とんち
んかん つんつるてん

ซึ่งที่กล่าวมาทั้งหมดก็เป็นเสียงและรูปของคำเลียนเสียงธรรมชาติในภาษาญี่ปุ่น

Kim (1996) ศึกษาถึงคำเลียนเสียงธรรมชาติที่มีความหมายเดียวกันและความเป็นอิสระของคำ คำเลียน

การศึกษาคำเลียนเสียงธรรมชาตินี้มีสองลักษณะ คือ การศึกษาด้านความหมายและ การศึกษาด้านรูปคำ โดยในด้านรูปคำนั้นจะมีการเพิ่มพยางค์เข้าไปเพื่อให้ได้คำที่หลากหลาย Kim (1996) ยังได้อ้างถึงงานของ Tamon (2002) ไว้ด้วยว่าคำเลียนเสียงธรรมชาตินั้นมีอยู่ด้วยกันสองอย่าง อย่างแรกคือคำที่จะต้องตามด้วยคำช่วย *to* กับอย่างที่สอง คือคำที่ไม่ต้องตามด้วยคำช่วย *to* ซึ่งคำที่ตามด้วยคำช่วย *to* นั้นจะทำให้ “ความมั่นคงของคำศัพท์” ต่ำ นอกจากนี้ Kim (1996) ยังกล่าวไว้ว่า ลักษณะของคำเลียนเสียงธรรมชาตินั้นมี 2 ประเภท คือ ประเภทที่มี 4 พยางค์ และประเภทที่มีเสียงกัก ซึ่งคำเลียนเสียงธรรมชาติในภาษาญี่ปุ่นส่วนใหญ่นั้นจะมี 4 พยางค์ซึ่งทำให้สามารถปรากฏในประโยคเดียว ๆ ได้โดยไม่ต้องมีคำช่วย ซึ่งคำที่มีน้อยกว่า 4 พยางค์นั้นจำเป็นที่จะต้องใช้กับคำช่วย *to* โดยเฉพาะคำที่มีเสียงกัก ซึ่งเสียงกักนั้นจะให้ความหมายลักษณะที่เป็นเหตุการณ์แบบทันทีทันควัน และยังมีข้อเสนอว่าคำที่มีเสียงยาว หรือเสียง /N/ นั้นมีความหมายเป็นอิสระมากกว่าคำที่มีเสียงกัก Kim (1996) ยังให้ข้อเสนอว่าคำที่เกิดขึ้นใหม่นั้นมักจะมี 4 พยางค์ ซึ่งคำนั้น ๆ ก็สามารถที่จะใช้ได้โดยไม่ต้องมีคำช่วยใด ๆ

ค่าเสียความเสี่ยงธรรมชาติที่ปรากฏในหนังสือการ์ตูน
จะมีรูปค่านี้อธิบายพิเศษที่ต่างจากค่าเสียความเสี่ยงธรรมชาติ
ทั่วไป

ศึกษารูปคำของคำเลียนเสียงธรรมชาติ ที่ปรากฏ
หนังสือการ์ตูนในส่วนคำที่ใช้บรรยายภาพ เพื่อศึกษาว่ารูป
คำที่ปรากฏในหนังสือการ์ตูนกับรูปคำที่เป็นแบบแผนของ

การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากจากหนังสือการ์ตูนที่ผู้วิจัยมีอยู่ ได้ตัวอย่างหนังสือการ์ตูนที่จะนำมาดูการใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติในส่วนคำบรรยายภาพได้ 13 เล่มดังนี้

- 1) Fujiko • F • Fujio. (1984). Doraemon, Vol.29. Shogakukan. (in Japanese)
- 2) Fujiko • F • Fujio. (1989). Doraemon, Vol.39. Shogakukan. (in Japanese)
- 3) Sakura Momoko. (1991). Chibimarukochan, Vol.7. Shueisha. (in Japanese)
- 4) Takahashi Rumiko (1994). Ranma Ni Bun no Ichi, Vol.30. Shogakukan. (in Japanese)
- 5) Takeuchi Naoko (1994). Pretty Soldier Sailor Moon, Vol.8. Kodansha. (in Japanese)
- 6) CLAMP. (1996). Magic Knight Ray Earth 2, Vol.3. Kodansha. (in Japanese)
- 7) Aoyama Gosho. (1999). Detective Conan, Vol.22. shogakukan. (in Japanese)
- 8) CLAMP. (1999). Card Captor Sakura, Vol.10. Kodansha. (in Japanese)
- 9) CLAMP. (2000). X, Vol.14. Kadokawa. (in Japanese)
- 10) Saito Chiho. (2002). Anastasia Club, Vol.1. Shogakuukan. (in Japanese)
- 11) Oba Tsugumi and Obata Takeshi. (2005). Death Note, Vol.5. Shueisha. (in Japanese)
- 12) Adachi Mitsuru. (2007). Cross Game, Vol.9. Shogakukan. (in Japanese)
- 13) Ando Yuma and Asaki Masashi. (2007).

เกณฑ์ที่ใช้ในการแบ่งโครงสร้างคำของคำเลียนเสียงธรรมชาติแบบปกติ ได้มาจากการงานของ Tamori & Lawrence (1999) ที่สามารถแบ่งโครงสร้างของรูปคำได้ชัดเจน และว่ามีส่วนที่เป็นเสียงพยัญชนะ เสียงสระ รวมทั้งเสียงกัก เสียงยาว และเสียงนาสิกได้ครบถ้วน

ผลการวิจัย

การศึกษารูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่ปรากฏในหนังสือการ์ตูนในส่วนคำบรรยายภาพนั้น ตัวอย่างที่ได้จากหนังสือการ์ตูนที่ผู้วิจัยมีอยู่ด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยได้ตัวอย่างทั้งสิ้น 384 คำ มีวัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อศึกษารูปคำของคำเลียนเสียงธรรมชาติในภาษาญี่ปุ่นและเพื่อศึกษารูปคำเลียนเสียงธรรมชาติในภาษาญี่ปุ่นที่ปรากฏในหนังสือการ์ตูนว่ามีความแตกต่างจากทั่วไปอย่างไร โดยผลที่ได้มีดังต่อไปนี้

ตาราง 1

ประเภทหนังสือการ์ตูน

ประเภทการ์ตูน	จำนวนเล่ม
การ์ตูนผู้ชาย	7
การ์ตูนผู้หญิง	6
รวม	13

โดยเกณฑ์ที่ใช้แบ่งระหว่างการ์ตูนผู้หญิงและการ์ตูนผู้ชาย นั้น แบ่งตามที่สำนักพิมพ์ของหนังสือการ์ตูนนั้นๆ กำหนดไว้ว่าอยู่ในหมวดใด โดยกลุ่มที่สำนักพิมพ์กำหนดให้เป็น 「少年マンガ」 จะเรียกว่าการ์ตูนผู้ชาย ส่วนกลุ่มที่สำนักพิมพ์กำหนดให้เป็น 「少女マンガ」 จะเรียกว่าการ์ตูนผู้หญิง

ตาราง 2

คำและรูปเลียนเสียงธรรมชาติทั้งหมดที่ปรากฏในหนังสือการ์ตูนที่ใช้เป็นตัวอย่าง

ประเภทการ์ตูน	จำนวนคำ
การ์ตูนผู้ชาย	279
การ์ตูนผู้หญิง	105
รวม	384

จากตัวอย่างทั้งสิ้น 384 คำ มีคำที่มาจากการ์ตูนผู้ชาย 279 คำ และการ์ตูนผู้หญิง 108 คำ

รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่ปรากฏในหนังสือการ์ตูนแตกต่างจากรูปคำเลียนเสียงธรรมชาติทั่วไปที่ปรากฏในสื่ออื่น

จากการศึกษาในครั้งนี้พบรูปแบบของคำเลียนเสียงธรรมชาติที่มีรูปคำที่ต่างจากรูปคำแบบปกติตามเกณฑ์ของ Tamori & Lawrence (1999) ทั้งสิ้น 139 คำ โดยมีรูปคำที่ต่างออกไปดังนี้

1. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติพยางค์เดียวที่มีการลากเสียงยาว หรือซ้ำคำมากกว่าสองครั้งขึ้นไป หรือ A-, AA-, AAA, AAA...

ゲイ, ドドオ, ザザー, ガガガ, ドドド, ザザザ, ワワワ, ゴゴゴゴゴ。。。, スズズズズ, てててて, ちゃちゃちゃちゃちゃ, ジジジジジ, ぱぱぱぱぱ,
ズズズズズズ, ドドドドドドドド, ゴゴゴゴゴゴゴ, ウウウウウウウウ,

2. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่ซ้ำเสียงพยางค์แรก และพยางค์หลังเป็นเสียง นาสิก เสียงกัก หรืออีกหนึ่งพยางค์ และมีการซ้ำพยางค์ข้างท้ายก่อนเพิ่มเสียงนาสิก หรือ AAAN, AAB, AAN, AAQ, AABBN

ぺぺぺん, ブブウ, ズズウウン, タタン, たたっ

3. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่มีเสียงพยางค์หน้าเป็นเสียงยาว หรือ A-B

キーコ, ひょーい

4. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่มีการลากเสียงยาว และลงท้ายด้วยเสียงนาสิก หรือ ABBBBBN, ABBBBN, ABB-N

パアアアアン, ドオオオオン,
ウイーン

5. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติสองพยางค์ที่พยางค์
หลังมีการลากเสียงยาว และรูปคำเลียนเสียงธรรมชาติสอง
พยางค์ที่มีการซ้ำคำและมีการลากเสียงยาวในพยางค์ท้าย
หรือ AB- และ ABAB-

プガア, ザバー, โกオー, ワアー,
フシュー, フウフウー, ガバア

6. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่พยางค์ท้ายเป็น ri
และซ้ำสองครั้ง หรือ ABriABri

ニタリニタリ

7. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติสองพยางค์ที่ซ้ำคำ
มากกว่า 2 ครั้งขึ้นไป หรือ ABABAB, ABABABAB...

ペコペコペコ, もじもじもじ, ば
さばさばさ, せかせかせか, ごき
ゃごきゃごきゃ, パシヤパシヤパ
シヤ, シヤワシヤワシヤワ, ザワ
ザワザワ, ドガドガドガ, じょご
じょごじょご, カンカンカン, く
るくるくる, バキバキバキ, キラキ
ラキラ, ザワザワザワ, メラメラメ
ラ, ヒソヒソヒソ, でふでふでふで
ふ, すたすたすたすた, ぞすぞすぞ
すぞす, つかつかつかつか, すたす
たすたすた, ドキドキドキドキ, ぱ
りぱりぱりぱり, バリバリバリバ
リバリバリバリバリ

8. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติสองพยางค์ที่ซ้ำสอง
ครั้งที่พยางค์ท้ายเป็นเสียงกัก และเป็นเสียงนาสิก หรือ
ABABQ, ABABCN

ふるふるっ, ムカムカブン

9. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติสองพยางค์ที่พยางค์
ท้ายซ้ำสองครั้งขึ้นไป และบางคำพยางค์ท้ายมีการลากเสียง
ยาว หรือ ABB, ABBB, ABBB..., ABB-

ブルル, ぎゅるる, ブロロオ, どぎ
ざー, ぜへへーぜへへー, どたた
た, ぬゝ ううう, ビョオオオ, ズア
アア, ギャーハハハ, ひゅるるる
るる, パアアアア, ワアアアア, グ
アアアア, ずでででで, ひいい
いい, ふるるるるる, โกオオ
オオ, ヴアアアア, ギエエエエエ
エ, パラララララ

10. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติสองพยางค์ที่ลงท้าย
ด้วยเสียงนาสิก หรือ ลากเสียงยาวแล้วลงท้ายด้วยเสียง
นาสิก หรือ สองพยางค์ที่ลงท้ายด้วยเสียงนาสิกแล้วซ้ำคำ
หรือ ABN, AB-N, ABNABN

ボタン, ウガーン, ギャシーン, ガ
ラーン, ピシヤーン, プルーン, ぼ
かーん, ガシヤーン, ドシーン, ゴ
クンゴクン, スポン スポン, ちゅ
どんちゅどん, スコンスコン

11. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่มีเสียงหลักสาม
พยางค์ ที่มีการซ้ำพยางค์ท้ายและมีเสียงนาสิก พยางค์
ท้าย หรือเสียงกักพยางค์ท้าย หรือ ABCB, ABCBCBCBC,
ABCC, ABCN, ABCQ

バシイツ, どばしばしばしばし, ば
き べき ぼき, ガシヤアア, カラコ
ロ, がはげへごほ, ウラチパンチ,
どばじゃーん, そるおっ, ビチカッ

12. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่มีพยางค์ท้ายเป็น
เสียงนาสิกและเสียงกัก หรือ ABNQ

パワンッ, ガチャンッ, タシンーツ

13. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่ลงท้ายด้วยเสียง
กักและบางคำซ้ำคำ หรือ ABQ, ABQABQ, ABQQ

ビシッ, むにーっ, ズシッズシッ,
ぺこっぺこっ, ポタッポタポタポ

タッ, ギャーハッハッハッハ, す
りっつ

14. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่มีเสียงนาสิกแทรก
อยู่กลางคำ หรือ ANBC, ANBCBC, ANB-N, ANNNB

どんごろ, ごんごろごろ, キンコー
ン, ウンンント

15. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่มีเสียงท้ายเป็น
เสียงนาสิกและซ้ำคำ หรือ ANANAN, A-NA-NA-N

しゅんしゅんしゅん, パンパンパ
ン, ミーンミーンミーン

16. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่มีเสียงกักแทรก
กลางคำ และที่ลงท้ายด้วยเสียงกักแล้วซ้ำคำ หรือ AQBC,
AQBAQBAQBAQB, AQAQAAQ

べっきし, どっきどっきどっきど
っき, タッタッタッ, ハッハッハ
ッ, たったったっ

17. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่มีเสียงกักแทรก
กลางคำและลงท้ายด้วยเสียงนาสิก หรือ AQA-N, AQBN,
AQBNAAQBN, AQN

ガッチャーン, パッカン, ゴット
ン, こっぜん, どっきーん, どっく
んどっくん, ガッン

18. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่มีหลายพยางค์
และมีการแผลงเสียงเป็นเสียงพยัญชนะในวรรณคดีไป

ばき べき ぼき, カラコロ, がはげ
へごほ, ウラチパンチ, からーん
ころんーん

กล่าวโดยสรุปผลที่ได้คือคำเลียนเสียงธรรมชาติที่ปรากฏใน
หนังสือการ์ตูนในส่วนของการบรรยายภาพที่มีรูปแบบต่าง
จากคำเลียนเสียงธรรมชาติทั่วไปแบ่งได้ 18 รูปแบบ ดังนี้

1. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติพยางค์เดียวที่มีการ
ลากเสียงยาว หรือซ้ำคำมากกว่าสองครั้งขึ้นไป

2. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่ซ้ำเสียงพยางค์
แรก และพยางค์หลังเป็นเสียง นาสิก เสียงกัก หรืออีกหนึ่ง
พยางค์ และมีการซ้ำพยางค์ข้างท้ายก่อนเพิ่มเสียงนาสิก

3. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่มีเสียงพยางค์หน้า
เป็นเสียงยาว

4. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่มีการลากเสียงยาว
และลงท้ายด้วยเสียงนาสิก

5. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติสองพยางค์ที่พยางค์
หลังมีการลากเสียงยาว และรูปคำเลียนเสียงธรรมชาติสอง
พยางค์ที่มีการซ้ำคำและมีการลากเสียงยาวในพยางค์ท้าย
ห

6. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่พยางค์ท้ายเป็น ri
และซ้ำสองครั้ง

7. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติสองพยางค์ที่ซ้ำคำ
มากกว่า 2 ครั้งขึ้นไป

8. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติสองพยางค์ที่ซ้ำสอง
ครั้งที่พยางค์ท้ายเป็นเสียงกัก และเป็นเสียงนาสิก

9. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติสองพยางค์ที่พยางค์
ท้ายซ้ำสองครั้งขึ้นไป และบางคำพยางค์ท้ายมีการลากเสียง
ยาว

10. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติสองพยางค์ที่ลงท้าย
ด้วยเสียงนาสิก หรือ ลากเสียงยาวแล้วลงท้ายด้วยเสียง
นาสิก หรือ สองพยางค์ที่ลงท้ายด้วยเสียงนาสิกแล้วซ้ำคำ

11. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่มีเสียงหลักสาม
พยางค์ ที่มีการซ้ำพยางค์ท้ายและมีเสียงนาสิก พยางค์
ท้าย หรือเสียงกักพยางค์ท้าย

12. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่มีพยางค์ท้ายเป็น
เสียงนาสิกและเสียงกัก

13. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่ลงท้ายด้วยเสียง
กักและบางคำซ้ำคำ

14. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่มีเสียงนาสิกแทรก
อยู่กลางคำ

15. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่มีเสียงท้ายเป็น
เสียงนาสิกและซ้ำคำ

16. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่มีเสียงกักแทรก
กลางคำ และที่ลงท้ายด้วยเสียงกักแล้วซ้ำคำ

17. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่มีเสียงกักแทรก

กลางคำและลงท้ายด้วยเสียงนาสิก

18. รูปคำเลียนเสียงธรรมชาติที่มีหลายพยางค์ และมีการแผลงเสียงเป็นเสียงพยัญชนะในวรรณคดีไป

การอภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องคำเลียนเสียงธรรมชาติที่ปรากฏในหนังสือการ์ตูนในส่วนคำบรรยายภาพครั้งนี้ สามารถกล่าวได้ว่าการใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติที่ใช้บรรยายภาพนั้นเป็นการที่ผู้เขียนต้องการที่จะให้ผู้อ่านได้ทราบถึงบรรยากาศหรือเสียงที่อยู่ในภาพนั้น ๆ ออกมาได้อย่างสมจริง ดังนั้นคำที่แสดงเสียงในภาพนั้น ๆ จึงเป็นคำที่แสดงถึงเสียงที่ผู้เขียนสร้างให้เกิดขึ้นจริงในสถานการณ์นั้น การใช้คำจึงพยายามทำให้ใกล้เคียงกับเสียงจริงมากที่สุด ดังนั้นรูปคำที่ใช้จึงแตกต่างออกไปจากรูปคำที่ใช้เลียนเสียงในบทร้อยแก้วทั่วไป

นอกจากนี้ การ์ตูนบางเรื่องสำหรับเด็กเล็ก เช่น 『ドラえもん』 หรือ 『ちびまるこちゃん』 จะเห็นได้ว่ามีการใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติในปริมาณที่มากกว่าเรื่องอื่น ๆ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เขียนต้องการสื่อให้เด็ก ๆ ที่อ่านการ์ตูนนั้น ๆ ซึมซับสถานการณ์ที่อยู่ในภาพการ์ตูนนั้นอย่างชัดเจน และนอกจากนี้ตัวหนังสือที่อยู่ในภาพยังช่วยเสริมบรรยากาศในด้านความขบขันอีกด้วย และรูปคำที่ใช้โดยมากจะเป็นรูปคำที่ตรงกับแบบที่ปรากฏทั่วไป โดยไม่ค่อยมีรูปคำที่ออกนอกกรอบเท่าไรนัก ทั้งนี้ อาจเพื่อให้เด็กผู้อ่านเข้าใจได้ง่ายโดยไม่ต้องตีความมาก

จะเห็นได้ว่าการ์ตูนที่เน้นในแนวตลกอย่าง 『らんま 1/2』 ก็มีการใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติในส่วนคำบรรยายภาพค่อนข้างมาก และนอกจากจะมากแล้ว ส่วนใหญ่คำที่ใช้จะมีลักษณะที่แปลกออกไปจากแบบแผนเดิม ทั้งนี้คำที่แปลกออกไปก็สร้างความตลกให้กับรูปภาพ และตัวเนื้อเรื่องได้อีกด้วย

สำหรับการ์ตูนสำหรับเด็กผู้ชายที่เลือกมาก็จะเป็นแนวสืบสวนสอบสวน 『名探偵コナン』 แนวลึกลับ 『デスノート』 แนวกีฬา 『クロス・ゲーム』 และแนวสังคมวัยรุ่น 『シバトラ』 คำเลียนเสียงธรรมชาติที่ปรากฏไม่ค่อย

มากทั้งนี้เพราะผู้เขียนจะบรรยายบรรยากาศต่าง ๆ ด้วยภาพมากกว่าตัวหนังสือ และบางครั้งเนื้อหาที่สำคัญจะตกอยู่ในบทพูดมากกว่าภาพซึ่งเป็นส่วนประกอบเท่านั้น ในส่วนการ์ตูนแนวกีฬาจะมีการใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติมากกว่าแนวอื่น ๆ เพราะจะใช้บรรยายเสียงบรรยากาศในสนามแข่งขันเบสบอล ดังนั้นรูปคำที่ออกมามักจะเป็นเสียงซ้ำเพื่อแสดงความดังของเสียง หรือความยาวของเสียง ยังมีการใช้รูปคำที่ประกอบด้วยเสียงนาสิกท้ายพยางค์ซึ่งเป็นการแสดงเสียงที่กังวาลออกไป

การ์ตูนผู้หญิงที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นการ์ตูนแนวเวทมนต์เหนือธรรมชาติ ดังนั้นคำเลียนเสียงธรรมชาติที่ใช้จะเป็นเสียงของเวทมนต์ เสียงต่อสู้กับปีศาจ เสียงสัตว์ต่างๆ ดังนั้นเสียงที่ใช้จะต่างจากเสียงที่มีอยู่จริงบนโลก จะมีเสียงขุ่น เสียงยาว เสียงก้อง ของพลังเวทย์ต่างๆ ซึ่งช่วยสร้างบรรยากาศในการจินตนาการเสียงร่วมกับการดูภาพประกอบ

โดยสรุปแล้ว คำเลียนเสียงธรรมชาติที่ปรากฏในหนังสือการ์ตูนในส่วนคำบรรยายภาพนั้น เป็นสิ่งที่ผู้เขียนต้องการที่จะสื่อสารกับผู้อ่านนอกเหนือจากภาพประกอบเพื่อสร้างบรรยากาศให้ผู้อ่านได้รับรู้ และสามารถมีจินตนาการ อารมณ์ร่วมไปกับงานเขียนต่างๆ ของผู้เขียนเหล่านั้น และเพื่อที่จะพยายามให้คำนั้นสามารถเลียนเสียงได้ใกล้เคียงจินตนาการของผู้เขียนมากที่สุด จึงเป็นการทำให้ผู้เขียนต้องเลือกใช้คำที่แปลกออกไปและบางครั้ง คำเลียนเสียงธรรมชาติที่ปรากฏในหนังสือการ์ตูนเหล่านั้นก็เป็นการสร้างเอกลักษณ์ให้กับตัวผู้เขียนเองอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องคำเลียนเสียงธรรมชาติที่ปรากฏในหนังสือการ์ตูนในส่วนของคำบรรยายภาพในครั้งนี้ มีตัวอย่างที่เลือกมาใช้ก็อาจจะยังไม่กว้างขวางมากพอ จึงมีข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยดังต่อไปนี้

1. การสุ่มตัวอย่างยังไม่กว้างขวางพอที่จะอธิบายลักษณะเฉพาะของคำเลียนเสียงธรรมชาติที่ปรากฏในหนังสือการ์ตูนทั้งหมดได้
2. คำเลียนเสียงธรรมชาติในภาษาญี่ปุ่นมีที่ใช้มาก การตัดสินใจว่าคำไหนแปลกออกไปจากพวกเกณฑ์ที่ใช้มาจะ

ต้องครอบคลุมได้มากกว่านี้

3. เป็นที่น่าศึกษาต่อไปถึงการเปลี่ยนแปลงของคำเลียนเสียงธรรมชาติที่ปรากฏในหนังสือการ์ตูนแต่ละยุคสมัย ว่าคำที่มีความหมายเดิมจะมีรูปคำเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง และแนวโน้มของการเกิดรูปคำแบบใหม่นั้นจะเป็นในทิศทางใด

4. การศึกษาในครั้งนี้ศึกษาเฉพาะรูปคำเท่านั้น ไม่ได้ศึกษาในเรื่องความหมาย ซึ่งถ้าศึกษาในเรื่องของความหมายด้วยก็อาจจะได้มุมมองที่ต่างไป เช่น คำที่มีรากเดียวกับแต่มีรูปคำที่ต่าง ๆ กันออกไป ความหมายของแต่ละรูปคำจะมีความแตกต่างในรายละเอียดอย่างไร สามารถใช้แทนกันได้หรือไม่

References

- Bhandhumetha, N. (1996). *Onomatopoeia: 80th anniversary of two professors*. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)
- Kim, H. J. (1996). A study of the onomatopoeic synonyms and their lexical stability of Japanese. *Tsukuba Journal of Applied Linguistics*, 3(1), 41-48. (in Japanese)
- Tamori, I. (2002). *Fun with onomatopoeias*. Tokyo: Iwanamishoten. (in Japanese)
- Tamori, I., & Lawrence, S. (1999). *Onomatopoeias' forms and meanings*. Tokyo: Kuroshio. (in Japanese)
- Tonglor, K. (1997). *Principles of Thai language* (10th ed.). Bangkok: Ruamsarn. (in Thai)

